

FOMENT

DIARI NACIONALISTA REPUBLICÀ

Gran Hotel-Restaurant Els cafès GRU de LONDRES

HOTEL DE PRIMER ORDRE

Habitacions amb telefòn urbà i interurbà :: Habitacions amb banys, datzes i telefòn

Enverinaments perceptibles

La Acció publica un article responent al de «El Imparcial» contra En Cambó.

D'ell són els següents paràgrafs:

«Problemas como el regionalista y aún el autonomista no se resuelven a palos; así quisimos tratar el autonomismo cubano, y las consecuencias no se hicieron esperar.

Nosotros no somos amigos del señor Cambó. Nos separan de él muchas cosas. Nos unen a él el desprecio con que mira a los viejos y desacreditados partidos del turno y la energía con que los combate.

Pero, aún no siendo amigos del «clad» regionalista, se puede consentir en silencio, como españoles, que así se aventen odios y se aborden abismos entre los elementos que integran la nación española?

Si el propio señor Dato inspirase los artículos de «El Imparcial», no creemos qué hubiera inspirado este que comentemos. Nosotros no defendemos al señor Cambó, entre otras razones, porque él sabrá hacerlo; lo que decimos es que no es justo atar a un hombre de pies y manos sea quien sea y represente lo que representa, para descargarle estos cintarazos.

Señor presidente del Consejo, que ya es demasiado, y qué por ese camino que hoy apunta «El Imparcial», se va a todas partes, menos a la tranquilidad y a la regeneración de España por el noble esfuerzo de todos sus hijos.

Absolutamente de todos. Pues no faltaría otra cosa que fomentar ahora aquellos procedimientos que nos hicieron perder el imperio colonial!

Un conegut periodista publica a «La Tribuna» un article replicant a «El Imparcial».

Díu que no es tracta d'aixecar un mur infranquejable per al senyor Cambó sino pel que aquest representa.

La campanya inicia una nova batalla que el centralisme vol donar als ideals autonomistes.

Li recorda a «El Imparcial» el fracàs de l'unitarisme i pregunta: «Qui va tenir raó En Pi i Margall o els centralistes, «El Imparcial» o «La Renaixença»?

El senyor Cambó representaria diu la incorporació de l'ideal regionalista a la governació de l'Estat, i això en moments en que de les regions espanyoles ens arriba l'expressió unànim de pobles enter que clamen per la descentralització.

Decididament el centralisme té molts flacs defensors. Els vells polítics unitaris o callen avergonyits o han desaparegut.

Els cafès GRU
ELS DE MÉS FORTALESA
ELS DE MÉS AROMA
Carrer Metge Fortuny, 3 (davant La Fleca).-Reus

DE L'ANTIGA TACTICA
amb els següents paràgrafs:

«Problemas como el regionalista y aún el autonomista no se resuelven a palos; así quisimos tratar el autonomismo cubano, y las consecuencias no se hicieron esperar.

Por qué?

«El Imparcial» es aquel mismo periódico que nos llevó al desastre colonial en sus rebatos patrióticos; el que acudió a la cruzada contra Manresa por razones egoísticas, el órgano de toda caciquería.

Estigueren representants tots els gremis diversos que integren la classe de la dependència mercantil.

Aceptada l'idea exposada pels iniciadors es procedí a nombrar una comissió organitzadora, la qual integren representants de tots els gremis del comerç i de la indústria.

L'entusiasme entre els reunits fou unànim. Ni una nota discordant ni l'obstacle més infim. Es d'esperar que la comissió organitzadora obratá amb acert i serà un fet la fundació d'un Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de la Indústria a Reus, que fanta falta fa a la ciutat i als dependents.

En aquesta secció, el senyor Gasset es el

mismo personaje que tomó de Costa una idea, para no realizarla jamás, quien fué arrojado del banco azul por Sánchez Guerra, al que ahora defiende; quien ejerce sobre Galicia un cacicazgo monstruoso, y sobre Madrid una influencia, no por debilitada, menos nefasta.

Nosotros no queremos hacer hoy la exaltación de Cambó. Diremos lúnicamente que ese hombre ha sido siempre un fervoroso, un idealista, un alma en línea recta. Hállose preparado a la europea. Su minoría es una minoría de industriales, de técnicos, de estudiosos.

Man a Cataluña con pasión. Y, como Cataluña es una modalidad española inseparable por toda clase de vínculos, Cambó desea una España rica y ciudadana, basada en el espíritu mundial. Y todo esto es el adversario del señor Gasset, porque el señor Gasset, microbio de lugares pantanosos, sólo puede vivir y medrar en un sólo ambiente deleitadamente propicio.

Se anuncia una gran propaganda de diputados catalanes en Galicia. No una propaganda disolvente, como dice «El Imparcial» con perfidia, sino racial, autóctona, liberadora de ancestrales caciques, plena de españolismo sentido en español, y no en gassetismo. Y a su sólo anuncio, el señor Gasset, que tiene ya hasta a un hijito allí colocado, vibra de indignación, y quisiera destruir toda obra levantada, aun antes de que se inicie.

Cóm permanéixer impassius davant la grandiositat del nostre més gran sentir, afalant-nos la dolcesa d'aquest elogi espiritual de nostres gestes?

El més altissim poeta, l'excels Maragall l'ha definida amb prou heròica gransada, la sardana.

Aquesta dansa no'n és de nostra, és de l'Empordà, per això l'Empordà és el cor mateix de Catalunya i ens han llegat el patrimoni de sa bellesa i grandiositat en joia al profund amor que ens senten.

El patrimoni d'aquesta terra excelsa, d'aquest Empordà grascient on s'aixeca a la vessant de la serra pirinaica, s'agermana a tot el mateix glatir.

La sardana, doncs, és un tresor que acarona el sentir més alt del patriotsme d'una terra que'n l'ha llegat, i avui verament és la nostra joia.

Ara que l'ambient se'n mostra propens, entre tots els que'n arrodonem,

Un Centre Autonomista de Dependents del C. i de la I., a Reus

Al cau de les idees exposades pel senyor Puig i Esteve quan, fa algun temps, estigué en nostra ciutat, d'un grup de dependents, nasqué el propòsit de fundar a Reus una entitat similar a la del Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de la Industria, que durant alguns anys presidi aquell seixant convertint-la en una de les entitats de més capital importància per a la vida social de Catalunya.

Encarinyats amb aquell propòsit, el grup d'entusiastes dependents no han deixat de fer treballs i gestions encaminats an aquest fi, quins treballs cristal·litzaren abans d'ahir en una reunió que se celebrà entre's adherits a l'idea, com

estigueren representants tots els gremis diversos que integren la classe de la dependència mercantil.

Aceptada l'idea exposada pels iniciadors es procedí a nombrar una comissió organitzadora, la qual integren representants de tots els gremis del comerç i de la indústria.

L'entusiasme entre els reunits fou unànim. Ni una nota discordant ni l'obstacle més infim. Es d'esperar que la comissió organitzadora obratá amb acert i serà un fet la fundació d'un Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de la Indústria a Reus, que fanta falta fa a la ciutat i als dependents.

En la sessió ordinaria celebrada ans d'ahir per l'Ajuntament, s'accordà declarar les vagants de regidors que han de proveir-se en la pròxima renovació, en la forma següent:

La renovació de l'Ajuntament

En la sessió ordinaria celebrada ans d'ahir per l'Ajuntament, s'accordà declarar les vagants de regidors que han de proveir-se en la pròxima renovació, en la forma següent:

Pro-sardanes

LES NOSTRES DANCES

Amb detenció i vera pulcritut, varem escriure unes ratlles encomiàstiques a la sardana, i al ressò dels articles publicats des d'aquestes mateixes columnes el prop passat diumenge, un elogi de mica en mica anat sortint dels cors joves i s'han encés de goig al veure que es pensava en el nostre ball popular.

Cóm permanéixer impassius davant la grandiositat del nostre més gran sentir, afalant-nos la dolcesa d'aquest elogi espiritual de nostres gestes?

El més altissim poeta, l'excels Maragall l'ha definida amb prou heròica gransada, la sardana.

Aquesta dansa no'n és de nostra, és de l'Empordà, per això l'Empordà és el cor mateix de Catalunya i ens han llegat el patrimoni de sa bellesa i grandiositat en joia al profund amor que ens senten.

El patrimoni d'aquesta terra excelsa, d'aquest Empordà grascient on s'aixeca a la vessant de la serra pirinaica, s'agermana a tot el mateix glatir.

La sardana, doncs, és un tresor que acarona el sentir més alt del patriotsme d'una terra que'n l'ha llegat, i avui verament és la nostra joia.

Ara que l'ambient se'n mostra propens, entre tots els que'n arrodonem,

cerquem enllairar l'idea que anem exposant i cercar generosa acollida.

Tinguem una fermesa!

El ball dels nostres salons i entitats polítiques és el depravament, i es convergeix en una inhumanesa deixar que les nostres donzelles vaigin a expansiolar-se en els festivals freqüents dels agarrats. La vergonya se'n cola al rostre al veure que la joventut se'n llença desenfrenadament, a tots els balls, i oblide la nostra dansa espiritual i ètnica.

A l'entendre meu, no crec pas, que's pugui admirar i aimar més als balls forasters, i oblidant l'imponència de

un ritme sublim que acarona l'encant del amor ingén; cal pensar que les mares, no porten tant sols a divertir les filles, ans al contrari, van inconscientment a introduir-les a l'escalfall d'un sensu-

lisme, que al veure les seves tràgiques

conseqüències la vergonya ens escomet

el sentit comú.

Per la moralització que trontolla;

i en fermesa pels ideals que posseïm, Visca la sardana!

VICTORIA SALOMÉ.

Ciutat 21 de setembre 1917.

La R. O. que publica la «Gaceta» prohibeix les facturacions en la companyia del Nord, diu en sa part dispositiva:

«Primer. Que no s'admetin facturacions de petita valora.

«Segon. Que amb caràcter temporal

es limitin els serveis de viatgers en tota

la xarxa dels ferrocarrils de servei ge-

neral iús públic, reduint-se els de cada

línia, excepte en els casos justificats, a

un tren correu al màxim de càrrega,

amb composició en la que predominen

els cotxes de tercera classe i un mixt,

considerant-se correu i mixt de compo-

sició limitada.

Segon. Que amb caràcter temporal

es limitin els serveis de viatgers en tota

la xarxa dels ferrocarrils de servei ge-

neral iús públic, reduint-se els de cada

línia, excepte en els casos justificats, a

un tren correu al màxim de càrrega,

amb composició en la que predominen

els cotxes de tercera classe i un mixt,

considerant-se correu i mixt de compo-

sició limitada.

El serveis reduits quedaran establets el dia 3 del pròxim mes d'octubre i abans d'aquesta data deuran les

empreses de ferrocarrils fer la proposta

que correspon sobre les excepcions que

han de ser autoritzades».

DISTRICTE I.—Acaben: D. Marc

Massó Banach.—Segueixen: D. Do-

mingo Segimon Artells, D. Joan López

Mas i D. Josep Roig Padró.

DISTRICTE II.—Acaben: D. Pere

Cavallé Llagostera, D. Joan Magriñá

Banús, D. Ramón Jordana Montserrat

i D. Domingo Alberich Vilella.—Se-

gueixen: D. Manuel Casagualda Na-

vàs, D. Isidro Pons Torres i D. Joan

Adserà Camps.

DISTRICTE III.—Acaben: D. Ma-

nuel Sardà Martí, D. Pere Balaguer

Martorell i D. Artemi Agustí Miró.—

Segueixen: D. Lluís Rojo Segarra i

don Ramón Salvat Sírié.

DISTRICTE IV.—Acaben: D. To-

màs Barberà Figuerola i D. Anton Por-

ta Pallís.—Segueixen: D. Gaetà Am-

mar Martí i D. Lluís Cl

De l'Ajuntament

SESSIÓ D'ANS D'AHIR

Presideix l'alcalde don Manuel Sardà, i hi assisteixen els regidors senyors Salvat, Tricaz, Bosch, López, Prieto, Barberà i Pons.

Lectura de l'acta de la sessió anterior.

Aprovada.

Comunicació de l'Alcaldia notificant el nomenament de l'alcalde del Barri II a favor de don Francisco Vidal Ventura per haver sigut admesa la renúncia presentada per don Antoni Llevat Mestres. Enterats.

Comunicació de l'Institut General i Tècnic de Reus invitant a l'Ajuntament a l'obertura del curs acadèmic de 1917 a 1918. S'acorda que hi assisteixin l'alcalde, la Comissió de Govern i els regidors que vulguin.

Comunicació de l'Agrupació Excursionista de Reus agrant el concurs que li ha prestat en l'Exposició monogràfica de la Il·lustració contra les mosques. Enterats.

Altra de la mateixa Agrupació sollicitant amb caràcter de dipòsit la lápida de la Bassa llarga del Molinet. A la Comissió.

Instància de varis veïns propietaris de finques del carrer de Santa Clara sollicitant les canalitzacions necessàries per a dotar d'aigua potable a ses finques. A la Comissió.

Comunicació del senyor Comptador municipal exposant a l'Ajuntament les raons que a son jutjament no amortitzen la placa d'oficial tercer de Comptaduría.

El senyor López proposa que passi a la Comissió pel seu estudi. Acordat.

Dictamen de la Comissió especial nomenada a l'efecte proposant la declaració de les vacants de regidors que han de proveir-se en la pròxima renovació. Aprovats.

Informe del senyor arquitecte municipal amb motiu del reconeixement practicat en l'interior de la mina de Maspujols. A la Comissió.

Proposició de la Comissió de Foment sobre que no s'admetin plànols d'obres o instal·lacions industrials que no vagin autoritzats per tècnics quins títuls professionals i firmes no apareixin previament registrades a la Secretaria. Aprovat.

Dictámens de la Comissió d'Hisenda proposant que es crei una organització.

Primer. Que's concedeixi un plaç de quinze dies a don Pere Ferré, contractista de les sepultures de tercera i quarta classe de la mansana J, per a que les termini i de lo contrari s'imposi una multa si s'encarregui la terminació al altre contractista a costa del dit senyor Ferré. Aprovat.

Segon. Proposant se tregui a subasta la construcció de dotze sepultures de 1ª classe. Aprovat.

Dictamen de la Comissió de Govern proposant s'anunciï segona subasta per a la construcció de tres sales en l'ex convent de Sant Francesc amb destí a escoles. Aprovat.

Dictamen de la Comissió especial nomenada a l'efecte proposant el nomenament de guarda passeig a favor de Matheu Rabassa i Salas. Aprovat.

Compte de Beneficència del mes de agost últim. Aprovats.

Comptes particulars. Aprovats.

S'aprova un compte de 25 colomins de quan el Barberà, l'any 1913, era president de Beneficència.

El senyor Barberà formula varis precs un dels quals origina un debat contra els metges de la beneficència.

El senyor Bosch, concejal obrero, demana que's facin gestions per a que vinguin més tropa a Reus.

El senyor Prieto, s'hi adhereix.

El Sr. Prieto, proposa una cosa que ja es va acordar fa tres sessions, i al fer-li notar la presidència, el públic esclata en una rialla mofeta. El senyor Barberà més versat que'l Prieto en les coses del consistori pren la paraula.

Un altre preu de senyor López, i s'aireca la sessió.

DE SPORT

CICLISME

A Barcelona-Gran Premi Klein

En aquesta titànica lluita ciclista que tindrà lloc avui a Barcelona, Reus hi tindrà dos dignes figurants: en Roig i en Bonet.

Per arreu d'Espanya han eixit «routiers», fins el nombre de 141 que s'han allistat a aquesta cursa. En Bonet i en Roig, plens de té, de voluntat i entusiasme, hi acudeixen ab l'esperança de aconseguir uns bons resultats, per honor propi i a l'ensens, per orgull del sport ciutadà.

Noaltres, no pas enlluernats com tampoc conduïts per la passió, nosaltres tenim justificada confiança en nosaltres representants, puig be prou que coneixem la seva patentitzat, diferents vegades. Ademés, recordem una gran «performance» den Josep Roig portada a terme en una carrera efectuada no fa molt temps, i que si no ens equivocuem fou el campionat oficial de Catalunya, arrivant en Roig en tercer o quart puesto, tot il·luminant amb els «asos» del ciclisme català.

No cal dir quina forra nostra joia poguer encarregar ab en Roig i en Bonet com a felicitació a una resonant victòria.

Una Secció d'òptica a "La Alianza"

El nostre distingit amic particular don Abraham Salas, tingut amb nosaltres, la finesa de convidar-nos a l'inauguració de la Secció d'òptica amb que acaba d'ampliar la seva acreditadíssima tenda: «La Alianza».

El senyor Salas és un dels industrials a qui la ciutat den gratitud, per haver dedicat el seu esforç i la seva intel·ligència a dotar-la d'un establiment que l'honor, i ha volgut completar la seva obra fent que puga trobar-se a casa seva lo que fins ara era precis demanar a Barcelona. El senyor Salas a l'idear l'establir a Secció d'òptica, pensà primer en qui l'havia de regentar amb probitat per a aconseguir el seu fi, i a l'efecte, feu adquirir al seu fill gran els coneixements necessaris i corresponent títol de competència i d'aquesta manera «La Alianza» no solament podrà servir a conèixer tots els articles del ram d'òptica, sinó que podrà aconsellar amb tota mena de garratxes l'acerçat els lentes que cada malalt necessiti i despatxar els cristalls receptats pels oculistes.

Tractant-se de «La Alianza» és inútil dir que la nova Secció està montada amb el major acert i proveïda de tota mena d'articles relacionats amb el ram d'òptica. La Secció té local propi construït amb l'elegància i bon gust de que en son penyoral els artistes que hi han intervingut, o siga el senyor Pere Xifré, fuster; En Tomás Bergadá, pintor; i En Modest González, electricista. Els aparells mecànics per al format de cristalls i solda de muntures, és de lo més modern i perfecte.

Nosaltres endrecem la més coral enhorabona a l'amic Salas, i li desitgem que aquesta nova Secció segueixi la mateixa ruta de prosperitat que les demés que componen l'acreditat bassar «La Alianza».

Com a inauguració de la tanda que, per a la temporada d'hivern, té organitzada la comissió de festes de la Joventut Nacionalista Republicana, aquesta tarda se celebrarà en la sala d'actes de nostra entitat un gran ball que anirà a càrrec de l'aplaudida Banda Municipal.

Entre els ballables hi figuraran tres sardanes, lo que motivarà es vegi més concorregut, ja que de cada dia és més gran l'entusiasme que desperta nostra dansa nacional.

Ans d'ahir visitaren a l'alcalde accidental de Barcelona, senyor Durán i Ventosa, els senyors Marí i Roig i Armengol, per a tractar del trasllat dels restes d'En Valles i Ribot al pantó que l'Ajuntament acordà construir i interessar-lo per a que's col-loqui el retrat de dit polític a la Galeria de Catalans Il·lustres.

Taller de Cerralleria d'obres
JOAN ADSEERA CAMPS
Carrer d'Alegre, 17. - REUS

Representant exclusiu a Reus de les portes d'acer ondulat, i de tots sistemes, de la casa J. Mas Bagà, de Barcelona.

En contestació al telegramma que el governador dirígi al ministre de la Governació, traslladant el preu de la Cambra de Comerç, de que es permetí la exportació de l'oli d'una marca a nostres mercats d'Amèrica, s'ha rebut en el Govern civil un despatx teleigràfic en el que l'indicat ministre dóna conte de que ha traslladat la petició al de Foment, per si dintre de les disposicions vigents pot atendre'l.

En les acostumades sessions que se celebraran avui en el favorec del cinematògraf Sala Reus, continuará la projecció de la grandiosa i celebrada pel·legrina «La Mancha Roja».

El doctor Mercader, de retorn de l'estiug, s'ha encarregat novament del seu consultori de malalties dels ulls, arraval alt de Jesús, 26, Reus.

L'Associació Euterpense dels cors den Clavé, ha acordat rendir un homenatge a la memòria del que fou son director artístic honorari, el mestre Goula, recentment mort a Buenos Aires.

Aquest homenatge consistirà en celebrar un o més actes que revestiran el major esplendor possible, amb el fi de reunir recursos destinats a traslladar a Barcelona els mortals del que en vida passegà triomfalment el nom de nostra pàtria per totes les capitals del món.

«Diario de Gerona» diu que apropi de Cadaqués un torpiller francès tirà a fons un submarí alemany.

MODISTES

Se necessiten oficiales i una encarregada per al taller. - Arraval de Santa Agna, 57, primer.

El jurat designat pel Consell permanent de la Mancomunitat per a fallar el concurs d'avant-projectes per a la construcció d'una clínica d'observació d'enfermets mentals i nerviosos, estigué a Santa Coloma amb objecte de visitar terrenys en els quals s'emplàcarà dita clínica.

El conegut poeta don Joaquim Ayne Rabell ha obtingut sis premis en els Jocs Florals de Sans, Poble Nou, Barceloneta, associació Catalunya i Calella.

Han ingressat a la presó de Barcelona en calitat d'incommunicats, un oficial de Correus i un individu que treballa per compte d'una casa estrangera.

El delicte de que se'ls acusa és el de violar la correspondència.

Inferrogat sobre aquest assumpte el governador civil, manifestà als periodistes que no tenia notícies concretes ni sobre els detinguts, ni sobre el fet de que se'ls inculta.

Pintura preparada, assortit complet de colors: pots de 1 i mig Kg.

GAIETÀ CAVALLÉ, S. en C.
Antiga Casa Codorníu, Plaça de la Constitució. - Reus

La grandiosa producció artística «Leda» (Adversaries del destino), interpretada per la bella i famosa actriu del Teatre de posse Na Leda Gys, «Actualidades Gaumont» i «Mariflorines y los monos», formen el programa que's projectarà en les sessions de cine que's donaran avui en el saló Kursaal.

El prop venint dijous tornarà a reemprendre les tasques el taller de confeccions de la Associació Rensena de Caçar.

Varis propietaris de Cherta se reuneixen fa uns dies a fi de construir en la mateixa una important Central elèctrica que dongui fruit en cantitat suficient per a l'enllumenat de la població i moure les fàbriques que hi ha en aquella important vila.

MAGATZEMS GISBERT
Plaça Constitució, 1

Interessa a tothom el visitar les importants seccions de troços, teixits, bordats, entredós, puntilles i la de confeccions, de tan favorec dels MAGATZEMS, on per molt poc preu s'hi poden adquirir verdaderes gangues.

L'alcalde de Sabadell ha comunicat al governador que les dificultats per exportar a França articles de llana són tals que la exportació és suprimida, i és de temer que si manca el mercat francès hagin de plegar bastantes fàbriques.

Per això demana al governador que indiqui al Govern la conveniència de gestionar la supressió de les dites dificultats.

Demà, a dos quarts de dotze del dia, tindrà lloc en aquest Institut general i tècnic la solemne obertura del curs de 1917-18.

En la Direcció general de Comerç ha continuat la junta de delegats regionals de comerç, terminant l'estudi de tot l'article del nou reglament que quedà aprovat, amb lleugeres modificacions de redacció de l'article 53.

BAR AMERICANO
ESMERAT SERVEI
La sens rival Horchata Valenciana
EXQUISIT CAFE PAMPA

Els tenedors d'obligacions emeses de l'Empréstit de la Mancomunitat podrán presentar els cupons senyalats amb el número nou de les lámunes de sa pertinença, per al cobro dels interessos del trimestre que vencerà el dia 30 de l'actual, els deu primers dies hàbils del pròxim mes d'octubre, de deu a dotze del matí, i, transcorreguts aquests tots els dies, arribarà el dia 31 de novembre.

En el Teatre Fortuny avui s'hi projectarà la notable producció de la casa Itala Film, «La guerra y el sueño de Momia». El resto del programa serà tot nou i interessant.

Nostre volgut amic En Josep Aguadé ens participa en atent B. L. M. que des del primer d'octubre, quedarán obertes les classes de Gimnàs, Boxeu i Esgrima, per al present curs 1917-1918, en la Acadèmia de l'arraval de Santa Agnès, 44, (Gimnàs).

Banc de Reus de Descomptes i Préstams

Compra i venda al comptat i a plàcocs de paper sobre l'estrange.

Segurs de canvi.

Durant la pròxima setmana en la Subcursa de la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis se trobarà de torn el vocal de sa Junta de Patronat, don Enric Oliva.

La companyia equestre, gimnàstica, acrobàtica, còmica, mimètica i musical que debutà ahir en el Teatre Circo, celebrarà avui dos funcions, una a la tarda i altra a la nit.

A l'objecte de procedir a la designació del vocal que ha d'ocupar la presidència del Cens electoral, demà, a les set de la tarda, es reunirà la Junta local de Reformes socials.

Pasteleria de Bernardi Mas

(Antiga Casa Montserrat) Galanes, 18
Dolços-Confits-Licors-Comestibles

***

Llegim a «La Publicidad»: «Parece que en las primeras elecciones legislativas que se celebren, se establecerá, en la circunscripción Tarragona-Reus-Falset, una alianza electoral entre los elementos nacionalistas republicanos de «Foment» de Reus, los regionalistas y los republicanos históricos autonomistas.

Cada uno de estos partidos presentará un candidato. I un bé negre.

***

Vivim en plena febre de negocis, cada un en la seva esfera d'accio desenrotlla sobre activitat impossible, atropellant l'organisme, engendrant una debilitat espantosa i un excés de fruit nerviós que ens onquila i ens priva d'un somni tranquil i d'una nutrició feliç. Aquests estragos se curen radicalment, al poc temps, prenen una cullarada diaria de Xarop de «Hipofosfites Salud», únic remei per a combatre la neurastenia i la hipocòndria, el mal de cap i el tremolor de les cames. —Únic aprovat, per la Real Academia de Medicina. 27 anys de creixents èxits. Al comprar el pot deveu fixar-se si amb tinta roja s'hi llegeix «Hipofosfites Salud».

D'aquí i d'allà

NOVA YORK BREST, EN AVIÓ

Estem en vespres d'atravessar l'Atlàntic en avió?

Els enginyers italians ho asseguren. Segons el resultat que hagin donat els assajos efectuats últimament amb avions de fabricació italiana, serà possible efectuar eixe raid de 4.255 quilòmetres. A Nova York s'estan preparant aviadors italians per a intentar-ho, i es creu, a Roma, que la distància serà franquejada en trenta hores.

Trenta hores!... Representarà una velocitat de 140 per hora. Recordem que Garros feu en 27 de setembre de 1913 la travessia del Mediterrani, o sigui 525 quilòmetres, en set hores i tres quarts, és dir, a una marxa de 120 per hora.

140 quilòmetres per hora, durant trenta hores!

ESTACIÓ ROMANA

Tractament de la sifilis per l'aplicació indolea del

606

i diagnostic de dita enfermedat per l'anàlisi de la sang (Dr. Wassermann).

Dr. A. FRIAS.—Arraval baix de Jesús, núm. 33.—CONSULTA DE 3 a 4.

Secció Oficial

Centre de Lectura

Matrícula d'ensenyances

Curs de 1917 a 1918

Aquesta Junta Directiva, vist el bon resultat de les ensenyances en el curs anterior, fa el sacrifici d'aumentar el nombre d'assignatures en la certesa de que els coneguts sabràn aprofitar-se'n.

Entre altres ampliacions, s'ha organitzat un curs de llengua francesa exclusiu per a senyoretas, que se celebrarà sempre que s'inscrigui nombre suficient de deixebles.

Així mateix s'ha organitzat un curs d'ensenyances pròpies per als qui es dediquen a les arts de construcció compost de les assignatures de dibuix línial i matemàtiques. Completxaran el curs nombroses conferències setmanals que correxen a càrrec del catedràtic don Anton Porta Pallisé, qui explorarà geometria descriptiva, i de l'arquitecte don Josep Simó, qui donarà lliçons sobre diferents aspectes de l'art de construcció.

El quadre compleix d'assignatures, matrícula i horari, és el següent:

IDIOMES.—Llengua anglesa, professor F. Holthofer; dies, dimarts, dijous i dissabtes; matrícula, 5 ptes.; quota mensual, 3; hores, de 10 a 11 nit.

Llengua francesa (nois), pel mateix professor; dimarts, dijous i dissabtes; 5 ptes. matrícula, i 2 de quota; de 9 a 10 nit.

Llengua catalana, professor Carles Soler; dilluns, dimecres i divendres; 5 ptes. de matrícula i 1 de quota mensual; de 9 a 10 nit.

Esperanto; dimarts i divendres; 2 ptes. matrícula; de 9 a 10 nit.

ARTS I OFICIS.—Dibuix línial, professor Carles Soler; dilluns, dimecres i divendres; 5 ptes. matrícula i 1 de quota mensual; de 9 a 10 nit.

Matemàtiques, pel mateix professor, dimarts, dijous i dissabtes; 5 i 1 ptes.; de 9 a 10 nit.

COMERÇ.—Comptabilitat i pràctiques d'escriptori, professor Anton Batlle; dilluns, dimecres i divendres; 5 ptes. matrícula i 1 de quota; de 9 a 10.

MÚSICA.—Solfeig i piano, (nois), dimarts, dijous i dissabtes, (nois) dilluns, dimecres i divendres; professor E. Mateu; matrícula 2 ptes., quota mensual per a les classes de solfeig i pta. per a les de solfeig i piano 2'50; hores, de 6 a 7 tarda.

CULTURA FÍSICA.—Gimnàs, professor Anton Ferré; dilluns, dimecres i divendres; 5 ptes. de matrícula; de 10 a 11 nit.

OBSERVACIONS.—Tenen dret a matricular-se els socis i llurs fills.

Els qui es matriculin en les assignatures d'Arts i Oficis, deuen tenir nocions elementals d'aritmètica i dibuix.

Des d'aquesta data queda oberta la matrícula en la consergeria del «Centro».

Les classes començaran el dia primer d'octubre.

Reus 15 de setembre de 1917.—Per la Junta Directiva.—El Secretari, Pere A. Sáez.—El President, Pere Cavallé.

ANUNCIO

Fent ús de les facultats concedides per l'article 21 del Reglament, aquesta

Junta Directiva ha acordat eximir del pagament de la quota d'ingrés a tots els que es proposin per a socis durant el proper mes de setembre.

Reus 28 d'agost de 1917.—P. A. de la J. D., el secretari, Pere A. Sáez.

***

Institut General i Tècnic de Reus

ANUNCI

Curs de 1917 a 1918

Amb arreglo a lo previngut en les disposicions vigents, els alumnes que desitgin seguir els seus estudis per ensenyança OFICIAL, podrán efectuar la inscripció de matrícula durant el proper mes de setembre.

A dit efecte dirigirán les sol·licituds al senyor Director, i justificant estar vacunats o revacunats, acompañant la cédula personal els que per l'edat estiguin obligats a tindre-la i abonant en l'acte de l'inscripció vuit pessetes per assignatura en peper de pagos de l'Estat, més un timbre mòbil de deu céntims per al resguard provisional.

Les matrícules d'honor estan exemptes d'aquests pagos, però sol·licitaran del senyor Director en el mateix plaç la aplicació d'elles.

Per a l'ensenyança NO OFICIAL COL·LEGIADA, el plaç per a la matrícula és la primera quinzena del mes d'octubre.

Els que per causa degudament justificada no haguessin pogut efectuar la matrícula dintre dels anteriors plaços, podrán fer-ho en la segona quinzena del mes d'octubre però abonant dobles drets.

El dia trenta de setembre citat acaben tots els drets inherent a les matrícules que s'haguessin fet en el curs actual.

Hora de despatx: De 10 a 11.

D'ordre del M. I. Sr. Vis-director se posa en coneixement dels interessats.

Reus 16 d'agost de 1917.—El Secretari, F. Cabré González.

***

Escola Municipal d'Aprendents i de Comerç de Reus

ANUNCI

Curs de 1917 a 1918 Ensenyança oficial

Amb arreglo a lo previngut en les disposicions vigents, els alumnes que desitgin seguir els estudis que es cursen en aquesta Escola, durant el citat curs, verificaran la matrícula des del dia 15 al 30 de l'actual, per a lo qual, dirigiran les sol·licituds al senyor Director, qui imprese se facilitarà en la Secretaria de la Escola exhibint en l'acte de formalizar la un certificat facultatiu en el que consti que s'han vacunats o revacunats, al mateix temps satisfarán 25 céntims de pesseta per drets d'inscripció.

Les matèries en que poden matricular-se son les següents: Aritmètica i Algebra, Geometria i Trigonometria, Geometria descriptiva, Dibuix (línial, decoratiu, figura, païsage, ornamental, artístic, de lo antic, el natural, aplicat a les labors de la dona, i pintura), Mecànica, Elements de construcció, Nocións de Física i Química, Llengua Francesa i Pràctiques de taller.

D'ordre del Sr. Director se fa públic per a coneixement dels interessats.

Reus 10 de setembre de 1917.—El Secretari, Ramón Pons.

***

sense aquesta marca

Companyía del Gramófon

SOCIETAT
ANÒNIMA
ESPAÑOLA

Exit colosal dels célebres artistes

TITTA RUFO I CARUSSO
en discs marca GRAMÓFONO

De venda: R. PERPINÀ - Carrer Major, 22
Despatx: 24, pral. - REUS

Dipòsit de Relotgeria. - Relotges de butxaca i Despertadors des de 290 pessetes.

Ferrocarrils

Francisco Prius Demestre

Corredor de Comerç Col·legiat

Arraval de Santa Agna, 57.-Teléfon n.º 5

DE REUS A BARCELONA

Sur 5'03	per Vilanova	arriba 8'48 m
7'25	» Vilafranca	» 9'38
8'49	»	» 9'23 e
14'13	»	» 13'27 m
17'16	Vilanova	» 17'42 e
21'25	» Vilafranca	» 21'44 o
		» 20'37
		» 23'28 n

DE BARCELONA A REUS

Sur 5'26 (tràns. Roda)	arriba 9'23 m
8'33	» 10'36 r
9'20	» 12'47 c
13'00	» 16'15 o
15'23	» 19'24 m
19'49	» 21'53 e

DE REUS A TARRAGONA

9'57	» 10'30 m
12'54	» 13'27
14'30	» 15'05 m
18'08	» 18'35 c
20'50	» 21'34 m

DE TARRAGONA A REUS

Sur 7'35	arriba 8'10 c
12'17	» 12'53 m
16'36	» 17'14 m
19'25	» 20'03 m

DE REUS A FALSET I MORA

Sur 7'17	Sur 9'27	arriba 10'15 m
10'41	» 11'19	» 11'14 r
13'17	» 14'24	» 14'58 c
16'30	» 18'57	» 19'47 m
19'49	» 21'11	» 21'47 m
22'01		» 23'05 e

DE MORA I FALSET A REUS

Sur 6'13	arriba 7'17 e
6'30	Sur 7'42
7'01	» 8'43
12'17	» 13'11
17'27	» 19'12
20'14	» 20'48

DE REUS A LLEIDA

Sur 8'22	arriba 11'22 e
13'35	» 20'05 m
17'59	» 22'03 m
20'30	» 0'22 m

DE LLEIDA A REUS

Sur 5'30	arriba 9'46 m

EICAS MESENZILL DE TOS;

el refredat més simple; qualsevol lleugera inflamació, més que afecions transitories constitueixen un perill serio i constant. La TISIS, BRONQUITIS CRÒNICA, l'ASMA, etc., són ben sovint el resultat de catarros mal cuidats. Les

LITINOIDES SERRA

Primera sal litínica fabricada a Espanya per a la obtenció de

riquissima aigua de taula

Exigiu sempre el nom Litinoides Serra sobre fons blau i tindreu la garantia de que la bossa és llegitima, essent l'únic veritable remei per a prevenir i curar malalties de l'estòmac, fetge, ronyons, mal de pedra, etc. Proporcionen una aigua pura, fresca, carbònica, deliciosa de gust.

Es venen en capses de 12 paquets a 1 pesseta, de 50 paquets a 3'65 pessetes; de 100 paquets a 7 pessetes,

UN PAQUET SOLT: 10 CÉNTIMS.

EL RECONSTITUENT MILLOR

és aquell que basant-se en teories científiques admeses universalment proporciona a l'organisme empobrit un immediat alivi i la reparació progressiva de les forces perdudes. La

Enofosforina Serra

agradable al paladar com la més fina de les begudes, té una acció vivificant tal que pot dir-se que REFA el cos rendit per l'anèmia; remineralitza la matèria gris, aclareix la ment i retorna el bon humor.

Es indispensable per a totes aquelles persones convalescents de llargues malalties, per a combatre la vellesa prematura, enfortir al débil i vigoritzar a l'ímpot.

Pastilles Serra

compostes de balsàmics, antisèptics i espectorants que tenen la facultat d'aliviar i curar tota mena de TOS i enfermetats de les vies respiratories són el remei millor que pot recomanar-se en la seguretat d'obtenir promptes i satisfactoris resultats.

Calma la tos ràpidament, estoval el pit, descarrega els pulmons i fan desaparéixer tot seguint la fadiga que oprimia y dificultava la respiració.

ES VENEN A DOS RALS CAPSA.

FARMACIA SERRA

SERRA

- Arraval de Santa Agnès, número 80

REUS

El rei dels cafès

Pures garantia

AGENTE EXCLUSIVO PARA LA VENTA EN ESPAÑA
ROMÁN MARÍMON - PLAZA CATALUÑA, 7
REUS

El més agradable

LES PERSONES DE BON PALADAR PRENEN EL CAFÉ "PAMPA"

Aroma concentrat

DISPONIBLE**L'Hidràulica Reusense**

de EMILI AULÉS

Extens assortit en mosaics hidràulics
PREUS ECONÒMICS

Cami de Riudoms REUS

Casa PUJOL

TRAJOS DE LLANA
DES DE 25 PESSETES

Monterols, 37 REUS

JOAN PUJOL

RECADER

EL MÈS ANTIC DE REUS A BARCELONA

ARRAVAL ALT DE JESÚS REUS

NON PLUS ULTRA

Trajes a preus inverossímils
La casa millor assortida en trajes per a nens
Portal de Jesús, 1.—REUS

DECORACIÓ - MOBLES

J. MONTAGUT

Carrer de la Precio, 4 REUS

Fàbrica de Capses de Cartó

ENRIC VIDAL

Carrer del Gallo, 4 REUS

JOSEP SOLE

RECADER DE REUS A BARCELONA

Bal de la Plaça Nova, 14
Passeig de Gràcia, 62 (Colomado)
Hospital, 4 (Pistana)

REUS

Güell i Mercader, (Hostalats), 22, Cordereria

Arraval Santa Agnès, 5

DISPONIBLE

ANNONCI

DISPONIBLE

TARIFES

per a l'inserció d'anunciis en aquest diari

PREUS MENSUALS

En 1.ª plana	En tercera plana	En 4.ª plana
Pagará 3 pessetes per cada espai.	A una columna	Pagará 3 pessetes per cada espai de 5 per 7 centímetres que ocupa.
de 5 per 7 centímetres	Fins a 3 cms. d'altura, 2'50	5'00
que ocupa	Per cada centímetre més 0'50	10'00
	3'25	14'00
	7'00	1'50
	1'00	
	0'75	

Els remittits, anunci de crònica, de secció oficial, etc., etc., un número reduït d'insercions pagaran a 25 céntims la ratlla per la primera inserció i a 10 céntims ratlla, per cada una de les successives. Quan arribi a publicar-se un mes pagaran a 10 céntims per cada inserció.

NOTA: Tot anunci a més de son import segons tarifa, costarà l'impost del timbre a raó de 10 céntims per inserció.

AVIS.—S'admeten anuncis mortuoris fins a les 12 de la nit.

Fàbregas i Recasens

BANQUERS

Valors-Cupons-Borsa-Canvi-Giros

Rambla dels Estudis, 4 (TELEFONS A 2248 i A 3458)

BARCELONA

Esteve Massagué

COMISSIONS-REPRESENTACIONS

SANT LLORENÇ, 8, 3-r REUS